

arhej

NAROČNIK:

Aco Kabanica, Prade – cesta XVI 14, 6000 KOPER

**KONČNO POROČILO O ARHEOLOŠKIH RAZISKAVAH OB KRAJINSKI
UREDITVI TERASE NA PARC. ŠT. 4432/1 IN 4436/8, K. O. BERTOKI
(25. 8. – 7. 9. 2020)**

KULTURNOVARSTVENO SOGLASJE ŠT.:

MK RS 62240-370/2020/2

KODA RAZISKAVE:

20-0385

EŠD:

EŠD 1396 Škocjan pri Kopru – Arheološko najdišče Sveti Tomaž

EŠD 1560 Škocjan pri Kopru – Veleposestvo Škocjan 36, 37

VODJA/NAMESTNICA RAZISKAVE:

Matjaž Novšak/ Tina Žerjal

STROKOVNI NADZOR:

Jaka Bizjak, univ. dipl. arheol., višji konservator;
Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Piran

IZDELALI:

Tina Žerjal, Sašo Poglajen, Matjaž Novšak

arhej

Ljubljana, oktober 2020

Arhej d.o.o., Drobarjska 23, 8290 Sevnica
ID za DDV: SI73605766

arhej

NAROČNIK:

Aco Kabanica, Prade – cesta XVI 14, 6000 KOPER

IZVAJALEC:

ARHEJ d. o. o., Drožanjska 23, 8290 Sevnica

VODJA RAZISKAVE/NAMESTNICA:

mag. Matjaž Novšak, univ. dipl. arheol.

doc. dr. Tina Žerjal, univ. dipl. arheol., višja konservatorka

SODELAVCI:

dr. Sašo Poglajen, univ. dipl. arheol.

KULTURNOVARSTVENO SOGLASJE ZA RAZISKAVO:

MK RS 62240-370/2020/2, z dne 15.9.2020

KULTURNOVARSTVENI POGOJI/SOGLASJE:

ZVKDS, OE PIRAN 35104-0079/2020/2, Z DNE 16. 3. 2020

STROKOVNI NADZOR:

Jaka Bizjak, univ. dipl. arheol., višji konservator

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Piran

KAZALO VSEBINE

POGLAVJE A	4
POGLAVJE B	
PODATKI O RAZISKAVI.....	7
1. UVOD	8
1.1. MOTIVI IN CILJI RAZISKAVE	8
1.2. POTEK IN ORGANIZACIJA DELA, SESTAVA EKIPE.....	8
1.3. METODOLOGIJA IN POTEK RAZISKAV.....	8
1.4. GEOGRAFSKI ORIS.....	9
1.5. HISTORIČNI ORIS	11
2. REZULTATI RAZISKAV	
2.1 OPIS OBMOČJA RAZISKAVE.....	14
2.2 ARHEOLOŠKE RAZISKAVE OB GRADNJI.....	14
2.3 NAJDBE.....	32
3. INTERPRETACIJA REZULTATOV.....	33
4. PODATKI O ARHIVU NAJDIŠČA.....	34
5. LITERATURA IN VIRI.....	34

PRILOGE

POGLAVJE A

PODATKI O RAZISKAVI

1. Številka soglasja za raziskavo: 62240-370/2020/2
2. Koda raziskave: 20-0385
3. Ime najdišča (toponim, ledinsko ime, ulica): Sv. Tomaž, Šentoma
4. Naselje: Škocjan
5. Občina: Koper
6. Katastrske reference: parc. št. 4432/1 in 4436/8, k. o. Bertoki - 2604
7. Lastnik zemljišča: naročnik
8. Kartografska referenca: GKx = 43661, GKy = 404069; z = 102 m n. m. v.
9. EŠD/evidenčna številka dediščine: EŠD 1396 Škocjan pri Kopru – Arheološko najdišče Sveti Tomaž; EŠD 1560 Škocjan pri Kopru – Veleposestvo Škocjan 36, 37
10. Vrsta najdišča: naselbina, krajina
11. Okvirna datacija najdišča: rimski čas, srednji vek, novi vek, moderni čas
12. Razlog za izvedbo raziskav: preventivni
13. Vrsta raziskave: invazivna
14. Raziskovalni postopek: arheološka raziskava ob gradnji
15. Posebne okoliščine raziskave: -
16. Izvajalec: Arhej d. o. o., Drožanjska 23, 8290 Sevnica
17. Odgovorna oseba izvajalca: mag. Matjaž Novšak
18. Vodja raziskave: mag. Matjaž Novšak
19. Namestnica vodje: doc. dr. Tina Žerjal
20. Strokovni sodelavci: dr. Sašo Poglajen
21. Vir financiranja: naročnik
22. Nadzornik: Jaka Bizjak, univ. dipl. arheol., višji konservator
23. Pristojna OE ZVKDS: Piran
24. Trajanje terenskih del raziskave: 25. 8. – 7. 9. 2020
25. Mesto začasne hrambe arhiva najdišča: Rojčeva 16, 1000 Ljubljana
26. Način ureditve območja po končani raziskavi: zasutje oz. gradnja
27. Avtorji poročila: dr. Tina Žerjal, mag. Matjaž Novšak, dr. Sašo Poglajen
28. Ogroženost: /

OPIS RAZISKAVE

Arheološke raziskave ob gradnji so bile izvedene zaradi krajinske ureditve terase na zemljišču kat. št. 4432/1 in 4436/8, k. o. Bertoki. Pri tem je predvidena rekonstrukcija podpornih suhih zidov terase, ureditev dostopov in nasutje površine terase za ureditev aromatičnega vrta in drugih površin. Zemljišče je v Registru kulturne dediščine evidentirano pod enotama kulturne dediščine EŠD 1396 Škocjan pri Kopru – Arheološko najdišče Sveti Tomaž; EŠD 1560 Škocjan pri Kopru – Veleposestvo Škocjan 36, 37. Zemljišče se nahaja zahodno od vrhnje terase, kjer so leta 2018 potekala arheološka izkopavanja rimske vile in kjer je nekoč stala tudi podeželska vila ali dvorec grofov Gravisi.

Terenske raziskave smo izvedli od 25. avgusta do 7. septembra 2020 na osnovi predpisanih dokumentov: kulturnovarstvenega soglasja ZVKDS, OE Piran št. 35104-0079/2020/2, z dne 16. 3. 2020 in kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline MK št. 62240-370/2020/2 z dne 15. 9. 2020. Arheološke raziskave je izvajalo podjetje Arhej d. o. o. pod vodstvom Matjaža Novšaka in Tine Žerjal.

Po navodilih kulturnovarstvene stroke so bili srednjeveški ali novoveški podporni suhi zidovi terase dokumentirani. Izdelan je bil DMR in ortofoto površine terase in vseh struktur: torej treh škarp ali podpornih zidov terase, ki so jo obdajale s treh strani – severa, zahoda in juga. Pri tem je bil izdelan digitalni model podpornih zidov in fotogrametrijska dokumentacija vseh vidnih lic zidov. Pred tem so bila lica suhih zidov očiščena. Nato je potekal nadzor nad rušenjem podpornih zidov in izkopa njihovih temeljev do največje globine 0,45–0,50 m. Po večini oboda terase je bil tako odkopan le temelj suhega zidu in še ta ne v celoti, saj so podporni zidovi segali po večini vsaj do 0,70 m globoko. Ker investitor za rekonstrukcijo ni potreboval takih globin, temveč le trdno podlago, sta rušenje in posledično izkop segla le do spodnje linije podpornih zidov, ki je bila izdelana iz izjemno velikih lomljenih skal peščenjaka. Ponekod so bile večje skale puščene že nad nivojem tal, tako da bo rekonstrukcija potekala le nad tem nivojem. Na teh delih izkopa ni bilo.

Očiščena je bila celotna tlorisna situacija in vsi notranji profili terase. Sledilo je opisno, fotografsko, mersko in grafično dokumentiranje. Pri tem je bilo ugotovljeno, da se nasutja za izdelavo terase raztezajo po celotni površini. Le na dveh ali treh mestih smo ugotovili v profilih morebitne starejše strukture – verjetno dele rimske ruševine vile. Vanjo pa se pri teh delih ni posegalo.

arhe,

SLIKA 1: LOKACIJA ARHEOLOŠKIH RAZISKAV (SOND) NA ORTOFOTO, TTN IN KATASTRU (IZDELAL: SAŠO POGLAJEN).

SLIKA 2: POGLED NA VEČJE SKALE JUŽNE TERASE, POGLED PROTI VZHODU (AVTOR: TINA ŽERJAL).

POGLAVJE B

PODATKI O RAZISKAVI

1. Številka soglasja za raziskavo: 62240-370/2020/2
2. Koda raziskave: 20-0385
3. Ime najdišča (toponim, ledinsko ime, ulica): Sv. Tomaž, Šentoma
4. Naselje: Škocjan
5. Občina: Koper
6. Katastrske reference: parc. št. 4432/1 in 4436/8, k. o. Bertoki - 2604
7. Lastnik zemljišča: naročnik
8. Kartografska referenca: GKx = 43661, GKy = 404069; z = 102 m n. m. v.
9. EŠD/evidenčna številka dediščine: EŠD 1396 Škocjan pri Kopru – Arheološko najdišče Sveti Tomaž; EŠD 1560 Škocjan pri Kopru – Veleposestvo Škocjan 36, 37
10. Vrsta najdišča: naselbina, krajina
11. Okvirna datacija najdišča: rimski čas, srednji vek, novi vek, moderni čas
12. Razlog za izvedbo raziskav: preventivni
13. Vrsta raziskave: invazivna
14. Raziskovalni postopek: arheološka raziskava ob gradnji
15. Posebne okoliščine raziskave: -
16. Izvajalec: Arhej d. o. o., Drožanjska 23, 8290 Sevnica
17. Odgovorna oseba izvajalca: mag. Matjaž Novšak
18. Vodja raziskave: mag. Matjaž Novšak
19. Namestnica vodje: doc. dr. Tina Žerjal
20. Strokovni sodelavci: dr. Sašo Poglajen
21. Vir financiranja: naročnik
22. Nadzornik: Jaka Bizjak, univ. dipl. arheol., višji konservator
23. Pristojna OE ZVKDS: Piran
24. Trajanje terenskih del raziskave: 25. 8. – 7. 9. 2020
25. Mesto začasne hrambe arhiva najdišča: Rojčeva 16, 1000 Ljubljana
26. Način ureditve območja po končani raziskavi: zasutje oz. gradnja
27. Avtorji poročila: dr. Tina Žerjal, mag. Matjaž Novšak, dr. Sašo Poglajen
28. Ogroženost: /

1. UVOD

1.1. MOTIVI IN CILJI RAZISKAVE

Za krajinsko ureditev terase na zemljišču kat. št. 4432/1 in 4436/8, k. o. Bertoki je predvidena rekonstrukcija podpornih suhih zidov terase, ureditev dostopov in nasutje površine terase za ureditev aromatičnega vrta in drugih površin. Ob teh delih je ZVKDS OE Piran predpisal pogoje izvedbe del in izvedbo arheoloških raziskav ob gradnji (kulturnovarstveni pogoji oz. soglasje št. 62240-370/2020/2, z dne 16. 3. 2020) v obliki arheoloških raziskav ob gradnji. Zemljišče je v Registru kulturne dediščine evidentirano pod enotama kulturne dediščine EŠD 1396 *Škočjan pri Kopru – Arheološko najdišče Sveti Tomaž*; EŠD 1560 *Škočjan pri Kopru – Veleposestvo Škočjan 36, 37*. Zemljišče se nahaja zahodno od vrhnje terase, kjer so leta 2018 potekala arheološka izkopavanja rimske vile in kjer je nekoč stala tudi podeželska vila ali dvorec grofov Gravisi.

Izvedbo predhodnih arheoloških raziskav je investitor naročil pri podjetju Arhej d. o. o. Raziskavo je odobrilo Ministrstvo za kulturo RS s kulturnovarstvenim soglasjem za raziskavo in odstranitev arheološke dediščine št. 62240-370/2020/2 z dne 15. 9. 2020.

1.2. POTEK IN ORGANIZACIJA DELA, SESTAVA EKIPE

Terenske raziskave je od 25. avgusta do 7. septembra 2020 izvedla ekipa podjetja Arhej d. o. o. pod vodstvom Matjaža Novšaka in namestnice Tine Žerjal ter pod strokovnim nadzorom Jake Bizjaka (ZVKDS, OE Piran), ki je bil sprti obveščen o poteku raziskave. Ekipo so sestavljali 1 arheolog, 1 tehnik in po potrebi do 5 delavcev. 3D in fotogrametrično dokumentiranje je izvedel dr. Sašo Poglajen.

V času izvedbe del je bilo vreme prijetno sončno in vroče septembrsko, z močnim soncem. Temperatura se je dvignila do 29°C.

1.3. METODOLOGIJA IN POTEK RAZISKAV

Pri izvedbi arheoloških raziskav ob gradnji so bili upoštevani normativi arheološke stroke (Novaković et al. 2007; Zakon o varstvu kulturne dediščine – Uradni list RS 16/2008 ter t. i. »primeri dobre prakse«).

Terenske raziskave smo izvedli na osnovi predpisanega kulturnovarstvenega soglasja ZVKDS, OE Piran št. 35104-0079/2020/2, z dne 16. 3. 2020 in kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline MK št. 62240-370/2020/2 z dne 15. 9. 2020. Arheološke raziskave je izvajalo podjetje Arhej d. o. o. pod vodstvom Matjaža Novšaka in Tine Žerjal.

Po navodilih kulturnovarstvene stroke (kulturnovarstveni pogoji oz. soglasje ZVKDS, OE Piran št. 35104-0079/2020/2, z dne 16. 3. 2020) so morali biti srednjeveški ali novoveški podporni suhi zidovi terase in površina terase dokumentirani. Pri tem so bila 26. avgusta lica suhih zidov očiščena. Še isti dan so bila izmerjena in fotografsko dokumentirana površine terase in vse

strukture: torej lica in površina treh škarp ali podpornih zidov terase, ki so obdajale teraso s treh strani – severa, zahoda in juga. Na osnovi teh podatkov je bil izdelan digitalni model podpornih zidov in fotogrametrijska dokumentacija vseh vidnih lic zidov, DMR in ortofoto. Nato je od 2. septembra potekal nadzor nad rušenjem podpornih zidov in izkopa njihovih temeljev do največje globine 0,45–0,50 m. Delo se je prilagajalo izvedbi investitorja. Ves izkop je bil izveden strojno. Po večini oboda terase je bil tako odkopan le temelj suhega zidu in še ta ne v celoti, saj so podporni zidovi segali po večini vsaj do 0,70 m globoko. V poskusni sondi na severni škarpki smo posegli v globino do 0,7 m, kjer pa se je ponekod že videla rimska ruševina, zato smo se z investitorjem dogovorili, da poseg ne gre v globino, temveč se ohrani še zadnjo trdno linijo novoveške škarpe. Za rekonstrukcijo investitor ni potreboval takih globin, temveč le trdno podlago, za to je bila primerna spodnja linija podpornih zidov, ki je bila izdelana iz izjemno velikih lomljenih skal peščenjaka. Ponekod na južni škarpki so bile puščene večje skale že nad nivojem tal, tako da bo rekonstrukcija suhega zidu potekala le nad tem nivojem. Na teh delih izkopa v zemljinu ni bilo.

Ročno je bila očiščena celotna tlorisna situacija in vsi notranji profili terase. Sledilo je opisno, fotografsko, mersko in grafično dokumentiranje. Vse plasti, strukture in druge stratigrafske enote (SE) so bile arheološke dokumentirane, najdbe pa pobrane.

Zadnji dan je bilo vse fotografsko in grafično dokumentirano za izvedbo fotogrametrije in 3D modelov, potekale so tudi meritve z GPS. Avtorja vseh fotografij sta Tina Žerjal in Sašo Poglajen.

Arheološke najdbe so bile zbrane skladno s stratigrafskim zapisom po zbiralnih enotah (SE). Ker je bilo gradivo večinoma modernega nastanka, so bile pobrane le najbolj datacijsko izpovedne najdbe. Odlomkov moderne opeke nismo pobirali. Pridobljeno gradivo je bilo po pranju prešteto in sortirano po zvrsteh in časovnih obdobjih.

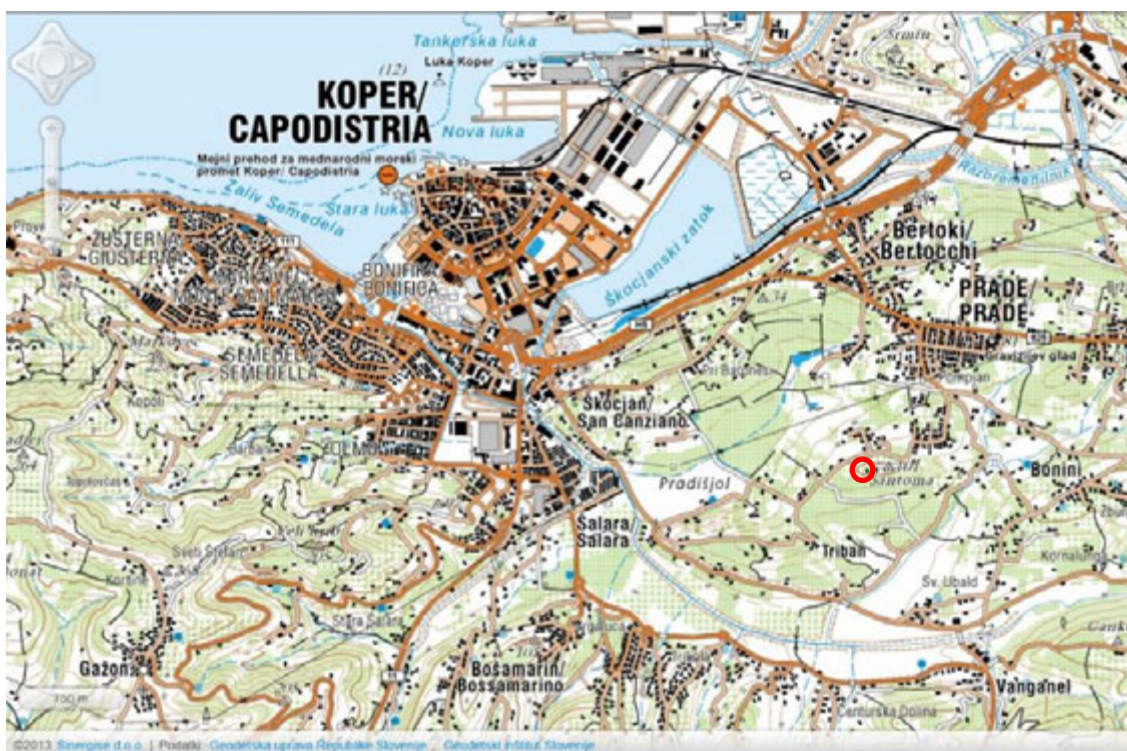
1.4. GEOGRAFSKI ORIS

Santoma, Šentoma ali Sv. Tomaž je grič (101 m n. v.), ki leži v obmorskem predelu Koprskih brd v Slovenski Istri (**sl. 1, 3–4, pril. 1–3**). Sleme s terasiranimi pobočji se razteza v smeri vzhod – zahod nad okoliškim gričevjem in ima odlično strateško lego s pogledom n celoten Koprski zaliv, današnji Škocjanski zatok ter na obe rodovitni dolini (Rižane in Vanganelško polje ob reki Badaševici). Vrhnja terasa (parcela s kat. št. 4432/2 in vzhodni del parcele s kat. št. 4432/1, k. o. Bertoki) je okoli 2m višja od okoliškega terena. Vzhodni del vrha griča je poraščen z gozdom, zahodni del vrha s celotnimi nižjimi deli pobočja in vznožja so pretežno namenjeni kmetijski obdelavi. Vrh, s katerega je širok razgled na Koprski zaliv, je pomaknjen na zahodni rob slemena. Aktualna terasasta ureditev je bila verjetno izvedena ob gradnji vile Gravisi, katere ruševine so bile do nedavnega ohranjene na jugovzhodnem vogalu parcele. Arheološke raziskave ob gradnji so potekale na nekoliko nižji terasi zahodno od vrha, na zemljiščih kat. št. 4432/1 in 4436/8, k. o. Bertoki.

Koprska brda so blago razgibano gričevje v obliki razbrazdanih hrbtov v smeri vzhod–zahod, ki se od ok. 500 m n. v. spuščajo proti obali. Kamninsko podlago tvori eocenski fliš (**sl. 4**). Izrazita razgibanost reliefa pogojuje heterogene mikroklimatske in geomorfološke razmere, ki so odvisne predvsem od nadmorske višine, naklona, usmerjenosti površja, osončenosti, izpostavljenosti vetrovom ipd. Nad flišno geološko osnovo nastajajo različna tla v odvisnosti od naklona. Regosol, ki nastaja na strmih pobočjih, je za rast kulturnih rastlin neprimeren. Na bolj položnih pobočjih in ravnih grebenih sta se v naravnih procesih izoblikovali karbonatna rendzina in evtrična rjava tla, ki sta bili za rast kulturnih rastlin ugodnejši. Tla, ki preko

arhe,

naravnih procesov nastajajo na flišnem področju, so srednje rodovitne. Z globokim prekopavanjem in rigolanjem so jih zato prebivalci spremenili/premešali v antropogena t. i. rigolana tla, ki so veliko bolj rodovitna. Ta so močno razširjena na legah z ugodno mikroklimo, predvsem na južnih in zahodnih legah nižjega, zahodnega in srednjega dela gričevja. Koprška brda je v preteklosti tako močno preoblikoval človek. Delto Rižane in Badaševce so izsuševali za soline, kmetijske površine, pristanišče. Pobočja pa so terasirali, da bi preprečili erozijo rodovitne prsti. Srednjeveške gručaste vasi so večinoma postavljene na slemenih in v vmesnih dolinah (Melik 1960; Repolusk 1998).

SLIKA 3: LOKACIJA ARHEOLOŠKIH RAZISKAV NA KARTI (vir: <http://www.geopedia.si>).

SLIKA 4: GEOLOŠKA KARTA OBMOČJA (vir: Osnovna geološka karta, Geološki zavod Slovenije, <http://biotit.geo-zs.si/ogk100/>).

SLIKA 5: LOKACIJA ARHEOLOŠKIH RAZISKAV NA ORTOFOTO, TTN IN KATASTRU (IZDELAL: SAŠO POGLAJEN).

1.5. HISTORIČNI ORIS

Ugodne geomorfološke in klimatske razmere Slovenske Istre so omogočale prijetno bivanje človeka od najstarejši prazgodovinskih obdobja dalje. Tako so paleolitska, mezolitska in neolitska najdišča poznana na celotni verigi Tržaškega Krasa in Kraškega roba. Najbližje neolitsko najdišče se razteza ob griču Sermin na ustju reke Rižane. Številčnejše so poznana najdišča iz bronaste dobe, saj so bila takrat s skupinskimi napori mnoga naselja na vrhovih gričev obdana s kamnitimi in zemljenimi obrambnimi nasipi in obzidji. Poimenovana so kaštelirji ali gradišča (ANSI 1975; RKD). Taka so živela do prihoda Rimljanov v 2. in 1. st. pr. n. št. V drugi histrijski vojni so bili leta 177 pr. n. št. Histri premagani, toda Italiki in Rimljani do druge polovice 1. st. pr. n. št. območja niso še kolonizirali. Z vladavino Avgusta na prelomu n. št. se je to spremenilo. Severna Istra je pripadla teritoriju mesta *Tergeste/Trst*, avgustovi *Regiji X.* (delu rimske Italije) in kasnejši provinci *Venetia et Histria* (delu dieceze *Italia annonaria*) (pregled Vedaldi Iasbez 1994, 41; Starac 1999). Obalne predele so si prisvojili Rimljani in Italiki ter višji sloji staroselcev, kjer so ustanovili mnoga podeželska posestva za intenzivno vzgojo trte in oljk. Na njih so postavili ogromne arhitekturne komplekse, od razkošnih obmorskih vil s svojimi pomoli do kmetijskih vil rustik. Na grebenih Koprskih brd in v notranjosti Istre so staroselci živeli v manjših kmetijah ali nadaljevali svoje življenje v starih naseljih (Boltin Tome 1979; Poglajen 2007; Žerjal, Poglajen 2012).

Po propadu rimskega imperija je Slovenska Istra spadala nekaj časa pod Bizantinsko cesarstvo in kasneje prešla pod Frankovsko kraljestvo, kar je tudi čas počasnega prihoda Slovanov v zaledje obalnih mest, ki so svoje korenine zasnovali v nemirnih časih pozne antike. Po oblikovanju svobodnih srednjeveških mest ali komunov so le-ta v 13. stoletju prešla pod oblast Serenissime - Beneške republike in pod njo ostale do konca 18. stoletja. Sledijo kratkotrajna

Francoska oblast, Habsburška monarhija, Avstro-Ogrske dežele, Kraljevina Italija, Svobodno Tržaško ozemlje – cona B, Socialistična Federativna Republika Jugoslavija in današnja Republika Slovenija.

Najstarejši zapis o arheoloških najdbah na Šantomaju je v delu Gian Rinalda Carlija (1720-1795) »*Delle antichità di Capodistria*« (1743 Benetke). Carli je zbral vse dotlej poznane rimske napise iz Kopra in med šestimi naštetimi najdišči v okolici Kopra je omenil tudi Šantomo (S. Tommaso), kjer naj bi našli rimski tlak (Cunja 1992, 70).¹ Njegovim navedbam dajejo dodatno verodostojnost tudi znane družinske vezi. Bil je namreč bratranec Chiare Barbabianca, ki se je 1745 poročila s Carlijeve vrstnikom Girolamom Gravisijem (1720–1812). V zakon naj bi prispevala tudi posest na Šantomaju, kot izhaja iz zapisa, da se je z izumrtjem družine Barbabianca po moški liniji leta 1782 med zapuščino, ki je trajno prešla na markize Gravisije, znašla tudi posest Šantoma (Bonin, Rogoznica 2014, 22, op. 18). Zemljišče, nad katerim je naslednji dve stoletji dominirala podeželska vila Gravisijevih, je Carli gotovo poznal in bil morda celo navzoč ob kakšnih zemeljskih ali gradbenih delih. Družina Gravisi je sicer tod gospodovala do sredine prejšnjega stoletja. Morda kot zadnji naj bi se februarja 1953 v Trst odselil Girolamo Gravisi Barbabianca. Podeželska vila na Šantomaju je v naslednjih nekaj desetletjih propadala in se dokončno sesula. Za Gravisijevimi pa je v koprskem Pokrajinskem arhivu ostal obsežen arhivski fond (5,1 tekoči meter gradiva), ki pokriva obdobje od 1440 do 1933. Ker je še posebej zajeten del vezan prav na čas Girolama Gravisija (ibid, 17, 21, 22, 24, op. 31), se prav v tem delu arhiva lahko skriva še kakšen podatek, ki bi osvetljeval arheološko preteklost obravnavanega najdišča.

Rimske opeke z žigi (P. ITVRI SABINI, C.VIRTI) s Šentomaja je nato omenil Carlo Gregorutti (1888, 369, 397), kar so povzeli tudi kasnejši raziskovalci (Boltin (ANSI) 1975, 145; Zaccaria, Župančič 1993, 157, št. 34).

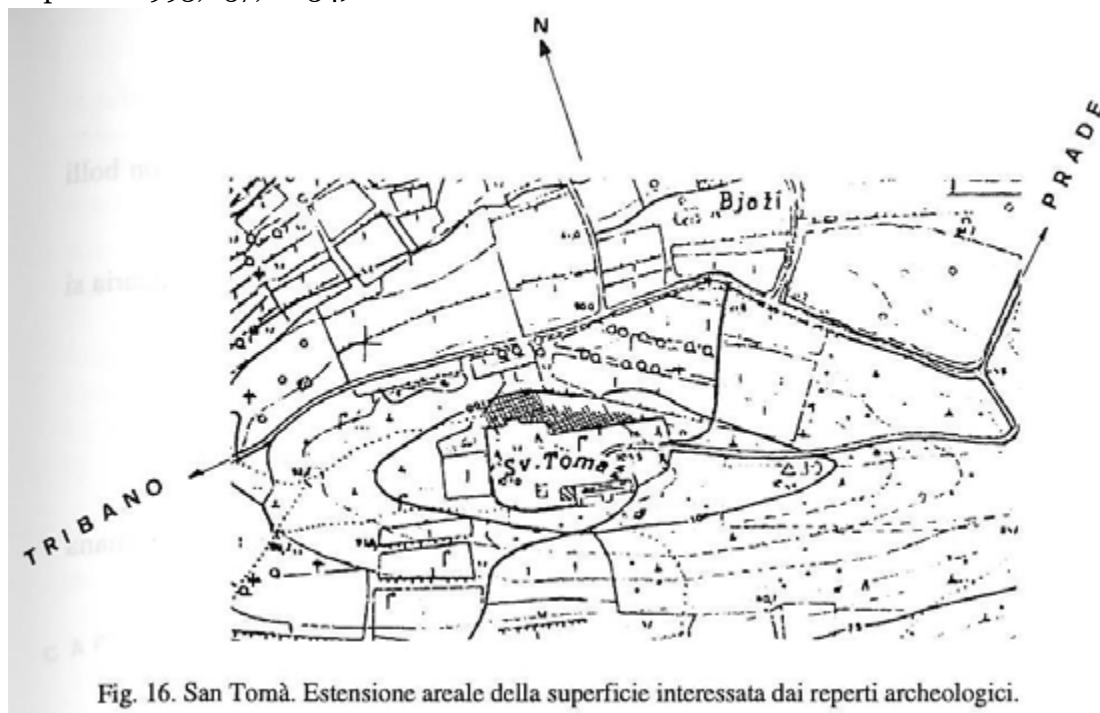

Fig. 16. San Tomà. Estensione areale della superficie interessata dai reperti archeologici.

SLIKA 6: OBMOČJE POVRŠINSKIH NAJDB (LABUD 1995, 36, SL. 16).

¹ Carlijevo delo je izšlo v Opuscoli scientifici e filologici Angeli Calogera XXVIII, 1743, s. 169-329 (ponatisa v Archeografo Triestino, vol. 3, Trieste 1831, s. 212-300 in kot separat l. 1861 v Kopru).

V letih 1990 in 1991 prejšnjega stoletja je na najdišču raziskoval tudi Giordano Labud, sodelavec Univerze v Lundu, sicer po rodu Istran. Ob pomoči Mateja Župančiča iz Pokrajinskega muzeja v Kopru je med arheološko topografijo Rižanske doline našel na kmetijskih površinah na terasah severno od vrhnje terase griča Šentoma (**sl. 6**), pred Gravisijevim dvorcem večje količine rimskih najdb: opeki z žigi C. VIRTI, male opeke (*spica*) za tlak *opus spicatum*, bele in črne kamnite mozaične kocke, barvane stenske omete, odlomke amfor (Labud 1995, 36–37).

V strokovnih podlagah Medobčinskega zavoda za spomeniško varstvo Piran za *Družbeni plan občine Koper 1986-2000* (1986) je zapisano, da je »Na hribu Sv. Tomaža ali Šantomi vidnih več arheoloških lokalitet, ki dokazujejo, da je bil hrib naseljen skozi prazgodovino in rimsko obdobje. Na severnem delu hriba, 200m pred propadajočim dvorcem družine Gravis, neposredno ob cesti, so še dobro vidni ostanki rimskih stavb z barvnimi mozaiki, ki datirajo stavbe v obdobje antike. Južno od tod je ob objektih recentne zgodnje srednjeveške vasi dobro ohranjen iz kamnov in stopničkami obdelan izvir vode. Izvir je ob hiši oz. robu zgodnje srednjeveške vasi, kar potrjuje sama konfiguracija tal.« Skladno z vsebino zapisanih strokovnih podlag je bil vzpostavljen strog varstveni režim, ki je omejeval posege. Posledično v naslednjih 25 letih zavarovano območje niti ni bilo predmet raziskav do let 2009 in 2011, ko je Otmar Kovač po naročilu podjetij Vinakoper in Telekom opravil sondiranja jugozahodnega in vzhodnega roba zavarovanega območja. V obeh primerih sondiranji nista postregla z arheološkimi vsebinami (Kovač 2009, 2011).

V letu 2017 je nato potekalo sondiranje na najvišji terasi hriba, na zahodnem robu grebena na parcelah s kat. št. 4432/1, 4432/2, 44101/1, 4406, 4434, k. o. Bertoki. Arheološke najdbe so nakazale bogate ostanke (Novšak et al. 2017).

Od januarja do aprila 2018 so sledila arheološka izkopavanja. Odkrila so skromne prazgodovinske ostanke, ki kažejo na to, da je bil greben poseljen v bronasti in železni dobi. Najbolje je bila ohranjena impozantna arhitektura rimske vile rustike, ki je bila v več nivojih zgrajena konec 1. st. pr. n. št. na vrhu grebena. Po opustitvi so bila najvišja nadstropja rezidence zradirana, ohranili so se le kletni prostori in med njimi odlično ohranjena klet s tlakom v *opus spicatum*. Rimska arhitektura je bila verjetno zapuščena konec 4. stoletja ali prvi polovici 5. stoletja. Rimske ruševine so v kasnejših stoletjih, v zgodnjem srednjem veku uporabili kot grobišče. Odkritih je bilo 6 do 7 grobov. Domnevamo, da so bili postavljeni v bližini cerkvice Sv. Tomaža kakor priča toponim. V novem veku so s postavitvijo podeželskega dvorca in parka ob njem zradirali ruševine rimske vile na vrhu grebena (**sl. 7**). Stavba pa je bila postavljena neposredno nad srednjeveškimi grobovi in rimskimi tlaki (Novšak et al. 2020).

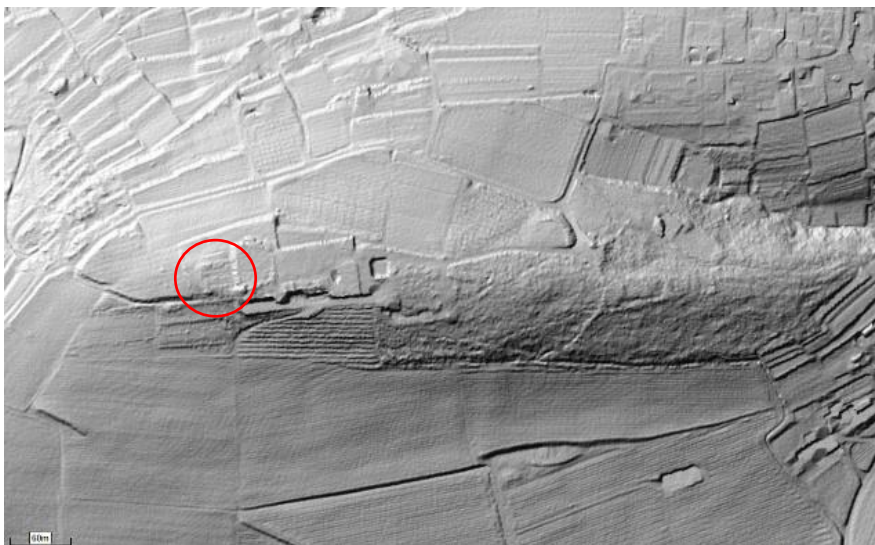
SLIKA 7: OSREDNJI DEL POSESTI GRAVISI NA REAMBULANČNEM FRANCISCEJSKEM KATASTRU IZ LETA 1874. Z RDEČO JE OZNAČENA TERASA, KI JE PREDMET RAZISKAV.

2. REZULTATI RAZISKAV

2.1 OPIS OBMOČJA RAZISKAVE

Arheološke raziskave ob gradnji so bile izvedene zaradi krajinske ureditve terase na zemljišču parc. št. 4432/1 in 4436/8, k. o. Bertoki (sl. 1, 3–8, pril. 1–3). Zemljišče je v Registru kulturne dediščine evidentirano pod enotama kulturne dediščine EŠD 1396 Škocjan pri Kopru – Arheološko najdišče Sveti Tomaž; EŠD 1560 Škocjan pri Kopru – Veleposestvo Škocjan 36, 37.

Zemljišče se nahaja na zahodnem delu slemena griča Santoma, Šentoma ali Sv. Tomaž (101m n. v.), ki se s terasiranimi pobočji razteza v smeri vzhod – zahod nad okoliškim gričevjem, in sicer zahodno od vrhnje terase, kjer so leta 2018 potekala arheološka izkopavanja rimske vile in kjer je nekoč stala tudi podeželska vila ali dvorec grofov Gravisi. Vrhnja terasa (parcela s kat. št. 4432/2 in vzhodni del kat. št. 4432/1) je okoli 2m višja od okoliškega terena. Vzhodni del griča je poraščen z gozdom, zahodni del vrha, položnejša pobočja in vznožje so pretežno namenjen kmetijski obdelavi. Vrh, s katerega je širok razgled na Koprski zaliv, je pomaknjen na zahodni rob slemena. Aktualna terasasta ureditev je bila verjetno izvedena ob gradnji vile Gravisi, katere ruševine so bile do nedavnega ohranjene na jugovzhodnem vogalu parcele. Z gradnjo in ureditvijo nove stanovanjske stavbe so se pod kulturnovarstvenimi pogoji ohranile značilnosti tega prostora.

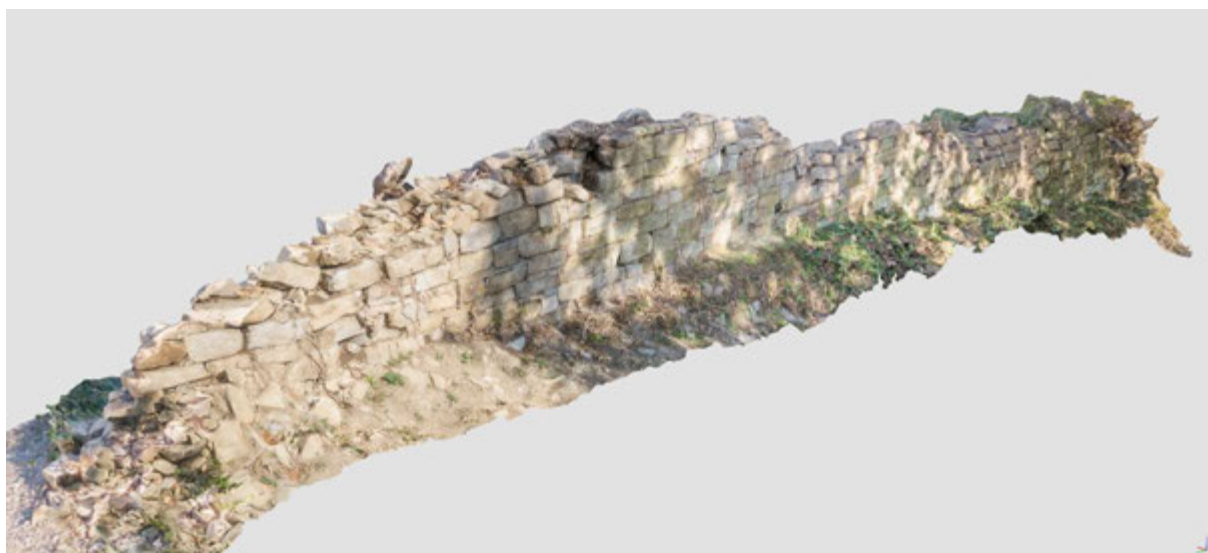
SLIKA 8: LIDARSKI POSNETEK SLEMENA ŠENTOMA; Z RDEČO JE OZNAČENO OBMOČJE RAZISKAVE (VIR: ARSO; [HTTP://GIS.ARSO.GOV.SI/EVODE/PROFILE.ASPX?ID=ATLAS_VODA_LIDAR@ARSO](http://gis.arso.gov.si/evode/profile.aspx?id=atlas_voda_lidar@arso))

2.2 ARHEOLOŠKE RAZISKAVE OB GRADNJI

Arheološke raziskave ob gradnji so bile izvedene zaradi krajinske ureditve terase na zemljišču parc. št. 4432/1 in 4436/8, k. o. Bertoki. Pri tem je bila predvidena rekonstrukcija podpornih suhih zidov terase, ureditev dostopov in nasutje površine terase za ureditev aromatičnega vrta in drugih površin.

SLIKA 10: DIGITALNI MODEL RELIEFA (DMR) S FOTOGRAMETRIČNO IZDELANO POVRŠINO SEVERNEGA ZIDU TERASE ALI ŠKARPE 1 (FOTO IN IZDELAVA SAŠO POGLAJEN).

SLIKA 11: DIGITALNI MODEL RELIEFA (DMR) S FOTOGRAMETRIČNO IZDELANO POVRŠINO ZAHODNEGA ZIDU TERASE ALI ŠKARPE 2 (FOTO IN IZDELAVA SAŠO POGLAJEN).

SLIKA 12: DIGITALNI MODEL RELIEFA (DMR) S FOTOGRAMETRIČNO IZDELANO POVRŠINO JUŽNEGA ZIDU TERASE ALI ŠKARPE 3 (FOTO IN IZDELAVA SAŠO POGLAJEN).

SLIKA 13: DIGITALNI MODEL RELIEFA (DMR) S FOTOGRAMETRIČNO IZDELANO POVRŠINO JUŽNEGA ZIDU TERASE ALI ŠKARPE 3, V DRUGAČNEM POGLEDU (FOTO IN IZDELAVA SAŠO POGLAJEN).

RUŠENJE PODPORNH ZIDOV IN IZKOP

Nato je potekal nadzor nad strojnim rušenjem podpornih zidov in izkopa njihovih temeljev do največje globine 0,45–0,50 m (**pril. 6, 7**). Po večini oboda terase je bil tako odkopan le temelj suhega zidu in še ta ne v celoti, saj so podporni zidovi segali po večini vsaj do 0,70 m globoko. Le v poskusni sondi (**sl. 16–17**) na severni škarpi smo posegli v globino do 0,7 m, kjer pa se je ponekod že videla rimska ruševina. Ker investitor za rekonstrukcijo ni potreboval takih globin, temveč le trdno podlago, sta rušenje in posledično izkop segla le do spodnje linije podpornih zidov, ki je bila izdelana iz izjemno velikih lomljenih skal peščenjaka. Ponekod so bile puščene večje skale že nad nivojem tal, tako da bo rekonstrukcija potekala le nad tem nivojem. Na teh delih izkopa ni bilo.

SLIKA 14: SEVERNI PODPORN ZID – ŠKARPA 1 V VIŠJEM ZAHODNEM DELU PRED IN MED RUŠENJEM.

SLIKA 15: ŠKARPA 1 – RUŠENJE IN IZKOP TEMELJA

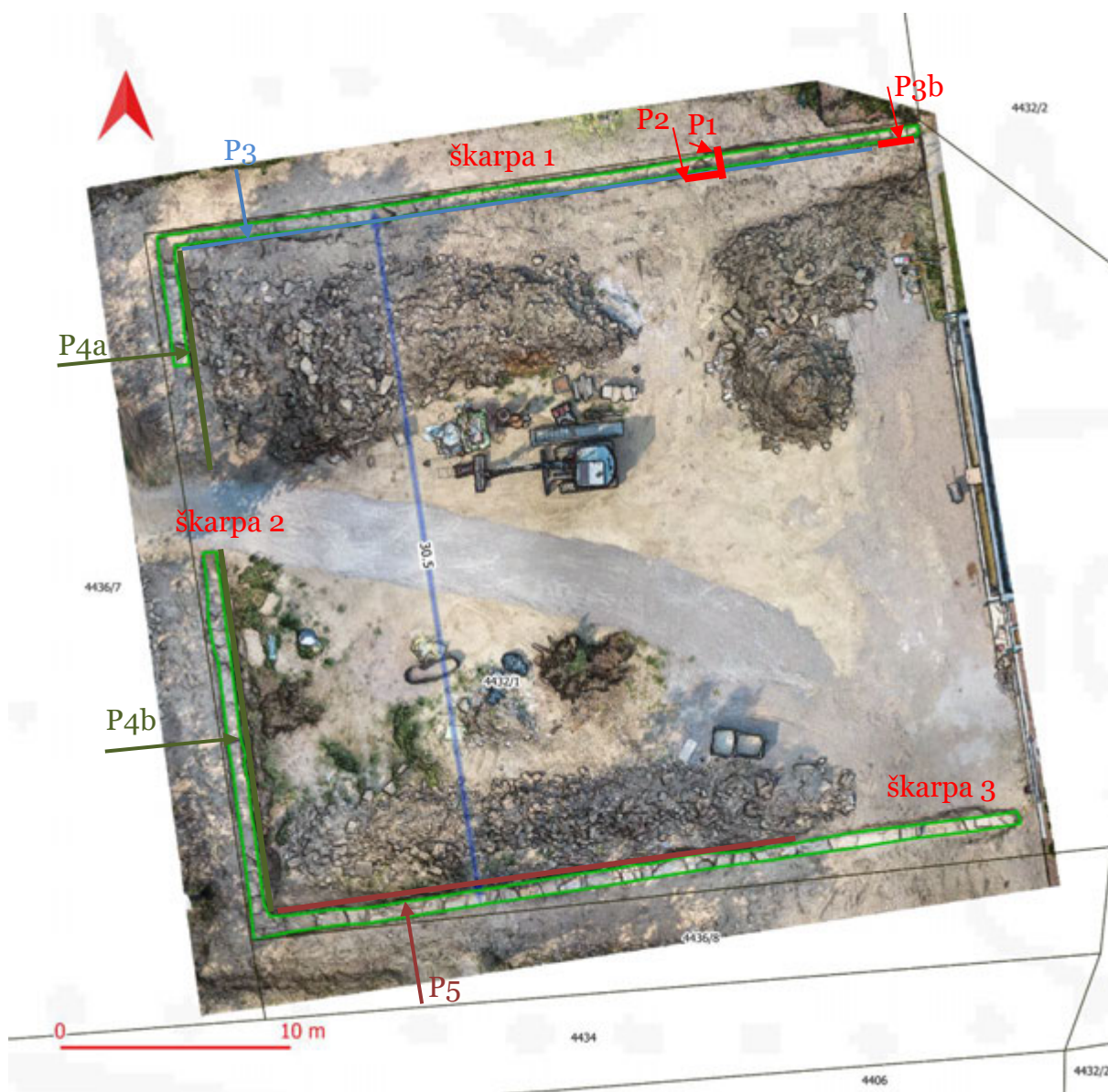
SLIKA 16: SONDA 1 – PRESEKANI TEMELJI ŠKARPE 1 – P1.

SLIKA 17: V JUŽNEM PROFILU (P2) SE VIDI RIMSKA RUŠEVINA Z OBILO OPEK IN AMFOR.

DOKUMENTIRANJE IZKOPOV

Po rušenju podpornih zidov je bila očiščena celotna tlorisna situacija (sl. 18, pril. 3, 6, 7) in vsi notranji profili terase (sl. 19–20, 41–49). Sledilo je opisno, fotografsko, mersko in grafično dokumentiranje. Pri tem je bilo ugotovljeno, da se nasutja za izravnavo terase raztezajo po celotni površini (SE 2; ornica SE 1). Le na dveh ali treh mestih smo v presekih terase ugotovili morebitne starejše strukture – verjetno dele rimske ruševine vile (SE 3: sl. 17, 41, SE 4: sl. 43, SE 5: sl. 47–49). Vanjo pa se pri teh delih ni posegalo.

SLIKA 18: DIGITALNI MODEL RELIEFA (DMR) IN ORTOFOTO TERASE NA PARC. ŠT. 4432/1, K. O. BERTOKI, PO RUŠITVI PODPORNH ZIDOV IN IZKOPU DELA TEMELJEV. OZNAČENA JE LOKACIJA PRESEKOV (FOTO IN IZDELAVA SAŠO POGLAJEN).

PODPORNI SUHI ZIDOVI TERASE

Severni podporni zid terase - škarpa 1 (SE 11)

Severni podporni zid terase (sl. 9–10, 14–17, 19–24, pril. 6, pril. 7: zgoraj) je bil grajen v suhozidni tehniki iz lomljencev lokalnega peščenjaka brez veziva. Temelj podpornega zidu je bil vkopan v zemljino za 0,70–0,75 m pod nivojem površine nižje severne terase (parc. št. 4436/7). Temelj smo prebili le na območju sonde 1 (sl. 16–17), kjer smo že posegli v rimsko ruševino (SE 3) pod površinskimi plastmi terase na jugu. Nato je bil temelj izkopan le do globine 0,40–0,50 m ali do spodnje linije kamnov temelja (sl. 18, 20–22). V spodnjo linijo so bile položene večje skale lomljenega peščenjaka (velikosti do 72 x 23 cm, viš. vsaj 23 cm). Kamen so verjetno lomili, kar na kraju samem, saj smo na dveh območjih na tej globini že dosegli naravne sklade peščenjaka. Spretno so bili kombinirani s spodnjo linijo temelja. Tlorisno smo fotogrametrično dokumentirali vrhnjo površino spodnje linije kamnov temelja (sl. 18, 22–24, pril. 6, 7: zgoraj). Pri škarpi 1 smo dokumentirali fotografsko tudi vrh najnižje linije kamnov nad nivojem severne terase (pribl. 15–18 cm nad nivojem tal; velikosti kamnov pribl. 35 x 23 cm, viš. ok. 15 cm, do 72 x 23 cm, viš. 23 cm; sl. 19).

SLIKA 19: SEVERNI PODPORNI ZID – ŠKARPA 1, OČIŠČEN TLORIS TEMELJA OZ. LINIJE KAMNOV NA NIVOJU SPODNJE TERASE.

Podporni zid je na vzhodni strani vezan na vzhodni podporni zid višje terase (na parc. št. 4432/2) (sl. 21), na zahodni strani je vezan z zahodnim podpornim zidom raziskane terase ali škarpe 2 (SE 12) z večjimi peščenjakovimi bloki.

Severni podporni zid je dolg 33,30 m, temelj je širok ok. 0,60–0,65 m, sam zid nad nivojem površine severne terase pa 0,5–0,55 m (presek 1 – sl. 16, 20).

SLIKA 20: SEVERNI PODPORNI ZID – P1 - PRESEK TEMELJA V SONDI 1 – POGLED PROTI VZHODU.

Podporni zid je imel skrbno izdelano severno lice (sl. 10, 14, pril. 5: zgoraj), izdelan je bil iz plosko položenih večjih lomljencev peščenjaka (dolžine med 25 in 65 cm). Mednje so bili zataktnjeni tudi pokončni manjši in srednje veliki kamni (pokončni kamen se poimenuje tudi »marija«). Manjše kamenje je bilo pogosteje zataktnjeno v notranje lice na južni strani. Kamenje ni bilo dodatno obdelano. Linije kamnov so bile različno visoke (10–25 cm) in dolge, odvisne od razpoložljivega kamenja, ki so ga graditelji zelo spretno sestavljali v prilegajočo trdno strukturo. Na ključnih točkah – npr. vogalih so bile uporabljene večje skale. Kako visoko je zid segal nad nivo južne terase, ni jasno, saj je bil večinoma že porušen. Le v vzhodnem vogalu s škarpo višje terase je segal do njenega vrha do višine 80 cm nad hodnim nivojem terase (sl. 10, 14). Pri tem sta bila skrbno izdelana oba lica suhega zidu.

SLIKA 21: SEVERNI PODPORNİ ZID NA STIKU S ŠKARPO ZGORNJE TERASE – POGLED PROTI VZHODU.

SLIKA 22: ČIŠČENJE ZADNJE LINIJE KAMNOV IZKOPANEGA TEMELJA ŠKARPE 1 – POGLED PROTI ZAHODU.

SLIKA 23: ŠKARPA 1 NA ZAHODNEM VOGALU, VIDEN JE NOTRANJI PROFIL TERASE P₃ – POGLED PROTI ZAHODU.

SLIKA 24:
SEVERNI
PODPORNI ZID –
DETAJL TEMELJA,
SPODNJE LINIJE
KAMNOV IN
VEČJIH SKAL IN
FLIŠNATE
GEOLOŠKE
PODLAGE
(PEŠČENJAK)
SKRAJNO DESNO.

Zahodni podporni zid terase - škarpa 2 (SE 12)

Zahodni podporni zid terase (sl. 9, 11, 25–28, pril. 5: sredina, 6, 7: sredina) je zamejeval teraso prečno na naravni greben. Zato so bile globine zidu zelo različne. Grajen je bil v suhozidni tehniki, iz lomljencev lokalnega peščenjaka brez veziva kakor škarpa 1.

SLIKA 25: JUŽNI DEL ZAHODNEGA PODPORNEGA ZIDU – ŠKARPE 2 PRED RUŠENJEM.

Temelj podpornega zidu je bil torej vkopan v zemljinu verjetno podobno za 0,70–0,75 m ali celo globlje pod nivojem površine nižje zahodne terase (parc. št. 4436/7), ki je na južnem delu strmo padla do dovozne ceste (parc. št. 4434). Najvišja točka je nekje na sredini terase, nato se površina postopno spušča proti severu in jugu. Temelj škarpe 2 nismo prebili do dna, temveč

smo ga izkopali le do spodnje linije kamnov ali do globine 0,45–0,65 m pod površinskimi plastmi nižje zahodne terase ali celo 0,75–2 m pod nivojem površine zgornje vzhodne terase (glej profil P4a in P4b). Dobro je bilo vidno, da se dno temelja stopničasto spušča na sever in jug. Na osrednjem delu, kjer je predviden prehod iz zahodne terase na parc. št. 4436/7 na teraso z zeliščnim vrtom na parc. št. 4432/1, škarpa ni bila izkopana v dolžini 3 m.

SLIKA 26: JUŽNI DEL ZAHODNEGA PODPORNEGA ZIDU – ŠKARPE 2 PRED RUŠENJEM.

V spodnjo linijo škarpe 2 so bile položene večje skale lomljenega peščenjaka (velikosti do 105 x 65 cm, viš. 25 cm), ki so bile še večje od spodnjih lomljencev v škarpi 1 (sl. 24). Dno temelja se je stopničasto nižalo na obe strani (po stopnicah visokih okoli 20 cm). Tlorisno smo dokumentirali vrhno površino spodnje linije kamnov (sl. 15, priloga 6, 7: sredina), pred rušitvijo pa zahodno in vzhodno lice zidu (sl. 7, 9, 22–23, priloga 5: sredina).

SLIKA 28: JUŽNI DEL ŠKARPE 2 – POGLED PROTI JUGU.

SLIKA 27: JUŽNI DEL ŠKARPE 2 – POGLED PROTI SEVEROVZHODU.

Zahodni podporni zid je dolg 30,80 m, temelj je širok ok. 0,55–0,65 m, sam zid nad nivojem površine terase je bil ohranjen do višine 0,5–0,6 m. Podporni zid je imel skrbno izdelano zahodno lice. Podporni zid ali škarpa 2 je bil na severni strani vezan na severni podporni zid ali škarpo 1 (SE 11), na južni strani je bil vezan z južnim podpornim zidom ali škarpe 3 (SE 12) z večjimi peščenjakovimi bloki (sl. 10, 23).

SLIKA 29: JUŽNI DEL ŠKARPE 2 – STOPNIČAST PADEC – POGLED PROTI JUGU.

SLIKA 30: SEVERNI DEL ZAHODNEGA PODPORNEGA ZIDU – ŠKARPE 2 – POGLED PROTI JUGU.

Južni podporni zid terase - škarpa 3 (SE 13)

Južni podporni zid terase (sl. 9, 12–13, 18, 31–32, pril. 5: spodaj, 6, 7: spodaj) je zamejeval teraso pred zdrsom na južno strmo pobočje (parc. št. 4436/6), kjer je vodila dovozna

pot (parc. št. 4434). Škarpa 3 se je dvigovala po naravnem grebenu proti vzhodu. Zato so bile globine in višine zidu zelo različne od zahoda proti vzhodu.

SLIKA 31: ČIŠČENJE JUŽNEGA ZIDU – ŠKARPE 3, POGLED PROTI VZHODU.

Škarpa 3 je bila grajena v suhozidni tehniki, iz lomljenцев lokalnega peščenjaka brez veziva kakor škarpi 1 in 2. Zaradi višjih sil, ki jih je moral nositi suhi zid so bile tudi na nivoju tal na zunanji južni strani uporabljene večje skale ali kvadrasti bloki. Večji bloki na osrednjem delu terase so merili do 104 x 46 cm, v višino do 70 cm. V spodnjo linijo škarpe 3 so bile položene večje skale lomljenega peščenjaka (velikosti do dolžine 105 ali 90 cm, viš. npr. do 26 cm), ki so bile še večje od spodnjih lomljenцев v škarpi 1 ali 2.

SLIKA 32: LICE JUŽNEGA PODPORNEGA ZIDU – ŠKARPE 3 - DETAJL NA ZAHODNEM DELU.

SLIKA 33: LICE JUŽNEGA PODPORNEGA ZIDU – ŠKARPE 3 - DETAJL NA OSREDNJEGA DELA.

Ponekod na južni škarpri so bile puščene večje skale že nad nivojem tal, tako da je kasnejša rekonstrukcija suhega zidu potekala le nad tem nivojem (sl. 34–37). Na teh delih izkopa v zemljinu ni bilo.

SLIKA 34: LICE JUŽNEGA PODPORNEGA ZIDU – ŠKARPE 3 PO RUŠENJU – PUŠČENE VEČJE SKALE, DETAJL NA OSREDNJEGA DELA.

Tlorisno smo dokumentirali vrhno površino spodnje linije kamnov (sl. 18, 35–40, pril. 6, 7: spodaj), pred rušitvijo pa južno lice zidu (sl. 31–33, pril. 5: spodaj).

Južni podporni zid je dolg 34,24 m, temelj je bil širok ok. 0,60-0,65 m. Podporni zid je imel skrbno izdelano južno lice v zahodnem in osrednjem delu. Lepo se vidi kako so bili manjši kamni zatakneni ob zemljinu terase na severni strani oz. v notranje lice (sl. 34–36). V vzhodnem delu je bil podporni zid že v osnovi nizek zaradi dviga reliefa do nivoja terase. Deloma je bil močno zasut z ruševinami kamnov teh škarp ob predhodnih delih na terasi.

SLIKA 35: JUŽNI PODPORN ZID PO RUŠENJU – PUŠČENE VEČJE SKALE NA SKRAJNEM VZHODNEM DELU Z NOTRANJIM POLNILOM MANJŠIH KAMNOV. POGLED PROTI JUGU.

Škarpa 3 je bila na vzhodni strani vezana na vzhodni podporni zid višje terase (na parc. št. 4432/2), ki je večinoma že rekonstruiran. V tem delu so bili ohranjeni le spodnji veliki bloki škarpe 3 (sl. 36). Na zahodni strani je bila škarpa 3 vezana z zahodnim podpornim zidom raziskane terase ali škarpo 2 (SE 12) z večjimi peščenjakovimi bloki (sl. 12).

SLIKA 36: VZHODNI DEL JUŽNEGA PODPORNEGA ZIDU – ŠKARPE 3 PO RUŠENJU – PUŠČENE VEČJE SKALE NA SKRAJNEM VZHODNEM DELU, POGLED PROTI VZHODU

V zahodnem delu temelja škarpe 3 nismo prebili do dna, temveč smo ga izkopali le do spodnje linije kamnitih blokov ali do globine 0,45–0,65 m pod nivojem zunanje površine (sl. 37–39).

SLIKA 37: SPODNJA LINIJA KAMNOV TEMELJA ŠKARPE 3 PO

RUŠENJU – POGLED OD ZAHODNEGA VOGALA PROTI SEVEROVZHODU.

SLIKA 38: SPODNJA LINIJA KAMNOV TEMELJA ŠKARPE 3 PO RUŠENJU – POGLED OD SPODNJEGA VOGALA PROTI VZHODU.

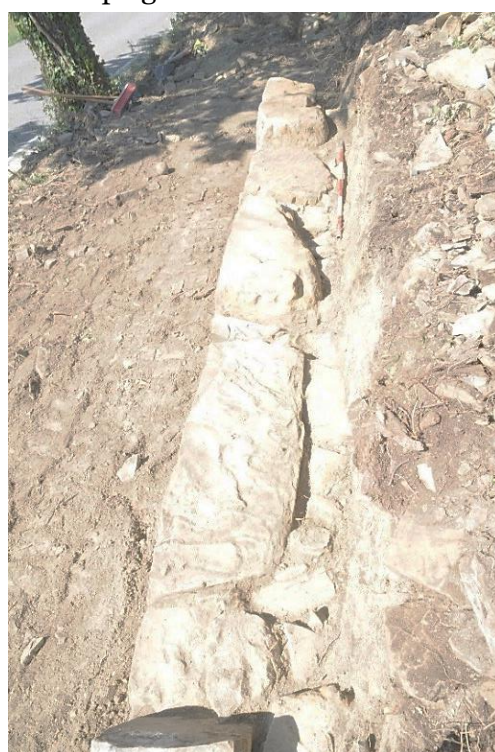

Temelj podpornega zidu je bil verjetno različno globoko vkopano v zemljino vsaj 0,45 m (do koder je segal poseg) ali celo globlje pod nivojem zunanje površine, ki je na južnem delu strmo padla do dovozne ceste. Notranji presek plasti terase je segal od 2m do 0 (glej presek 5). Dobro je bilo vidno, da se dno temelja stopničasto zahodu po grebenu.

**SLIKA 39:
SPODNJA
LINIJA
KAMNOV
TEMELJA
ŠKARPE 3 PO
RUŠENJU –
OSREDNJI DEL -
POGLED PROTI
ZAHODU.**

**SLIKA 40:
SKALE ŠKARPE
3 Z NOTRANJIM
POLNILOM –
POGLED PROTI
ZAHODU.**

Profil 2 – J profil v sondi 1 (del profila 3)

SE 1 – ruša (globina 0-5 cm); bila je prekrita z deponijo izkopane zemljine med izkopavanji leta 2018 na vzhodni višji terasi na parc. št. 4432/2, deponija je bila pred prihodom večinoma že odstranjena. Pri tem je bilo deloma odstranjena tudi že ruša terase ali pa so bili deli deponije še puščeni po površini. Vidna le ponekod na profilu 3, predvsem proti zahodu, ki je bil dlje od deponije, in kjer je verjetno površina terase padala po pobočju. SE 1 je nad SE 2, se naslanja na škarpe SE 11, 12, 13.

SLIKA 41: P2 - J PROFIL V SONDI 1 .

SE 2 – podpovršinska plast (globina 0/5-60 cm); podobna SE 1002 iz izkopavanj leta 2018. Vrhni del je deloval kot paleoornica v novem veku, spodnji deli plasti so podobni naravni flišni preperini, deloma koluvalnega nastanka. Plast bi lahko nastala deloma tudi antropogeno z nasutjem naravnega materiala. Sestavljena iz svetlo rjave meljaste gline (10YR 7/4 zelo blede rjava) z redkimi kamni (peščenjak, dolžine do 5 cm, 1%) in odlomki opek (dolžine do 10 cm, 1%).

SE 3 – ruševinska plast ali nasutje iz rimskega časa (globina 60-vsaj 75 cm), vidno le v manjšem obsegu v sondi 1 in profilu 2. Sestavljeno večinoma iz kamenja: to so večji in srednje veliki lomljenci peščenjaka, vsaj do 15–20 cm dolžine (15%), in iz večjih odlomkov rimskih opek, dolžine do 30 cm (vsaj 5%), med katerimi smo prepoznali tako tegule kakor imbrekse. Iz ruševine smo pridobili tudi nekaj večjih odlomkov imebreksov (do 40 cm dolžine).

SE 1a – deponija izkopane zemljine med izkopavanji leta 2018 na vzhodni višji terasi na parc. št. 4432/2,

Profil 3 – J profil jarka izkopa škarpe 1

Višina profila: 50/60 cm na vzhodnem robu do 75/80 cm v sondi 1 in do 100 cm na zahodnem vogalu terase, skupna dolžina: 33,30 m.

SE 1a – stara deponija, na zahodnem delu terase, globina 0 do 25 cm

SE 1 – ruša; globina 0-5/10 cm ali 0-35 cm na zahodnem robu terase skupaj s staro deponijo;

SE 2 – podpovršinska plast; svetlo rjava meljasta glina z redkimi kamni in odlomki opek; globina 5-10/35 cm – 40/100 cm

SE 11 – temelj severne škarpe 1.

SLIKA 42: P3 - J PROFIL OB IZKOPU ŠKARPE 1

Profil 3b

Detajl profila 3 ob vzhodnem vogalu: višina profila 40 cm, na vzhodu začetek 0,83 m od vzhodne škarpe oz. terase višje terase na parc. št. 4432/2.

SE 1 – ruša; globina 0-5 cm

SE 2 – podpovršinska plast svetlo rjave meljaste gline; globina 0/5 cm – 40cm;

SE 4 – ruševina rimske vile; globina 10–40 cm; ruševina sestavljena iz lomljencev peščenjaka (večji in srednje veliki kamni do 23 cm dolžine) in odlomkov rimskih tegul (dolžine do 20 m), med katerimi se je nabrala rjava zemljina meljaste gline. Plast pada od višje vzhodne terase, kjer so potekala izkopavanja leta 2018 proti zahodu (točka na globini 40 cm profila je oddaljena od te škarpe 1,4 m.

SE 11 – severna škarpa 1.

SLIKA 43: P3B - J PROFIL OB IZKOPU ŠKARPE 1 NA VZHODU

Profil 4 – V profil jarka izkopa škarpe 2

Profil 4a – severni del profila do severne škarpe, višina profila 50 cm na osrednjem delu terase do 110 cm na severnem vogalu; dolžina 10,56 m.

SE 1 – ruša s staro deponijo; globina 0-30/35 cm

SE 2 – podpovršinska plast svetlo rjave meljaste gline; globina 30/35 cm – 50/110 cm;

SE 12 – zahodna škarpa 2 – spodnja linija kamnov – na globini 50 do 110 cm.

**SLIKA 44: P3B - J
PROFIL OB IZKOPU
ŠKARPE 1 NA VZHODU**

Profil 4b – severni del profila do južne škarpe, višina profila 50 cm na osrednjem delu terase do 120/200 cm na južnem vogalu terase, dolžina 17 m.

SE 1 – ruša s staro deponijo; globina 0-25/30 cm
SE 2 – podpovršinska plast svetlo rjave meljaste glin; globina 25/30 cm – 50/200 cm;
SE 12 – zahodna škarpa 2 – spodnja linija kamnov – na globini 50 do 110 cm.

**SLIKA 45: P4B - V
PROFIL OB JUŽNEM
IZKOPU ŠKARPE 2**

SLIKA 46: P4B - V PROFIL OB JUŽNEM IZKOPU ŠKARPE 2

Profil 5 – S profil jarka izkopa škarpe 3

Višina profila 0 cm na vzhodnem koncu do 135/200 cm na zahodnem vogalu terase, dolžina okoli 24 m.

SE 1 – ruša s staro deponijo; globina 0-25/30 cm

SE 2 – podpovršinska plast svetlo rjave meljaste gline; globina 25/30 cm – 135/200 cm;

SE 5 – nasutje kamnov; morda ruševina rimske vile ali nasutje rimskega ruševinskega materiala ob škarpo v mlajših arheoloških obdobjih; plast lomljencev peščenjaka z zemljino svetlo rjavega glinenega melja; vidna le v krajšem odseku na dnu profila 5 v višini 10 cm nad spodnjo linijo temeljev škarpe 5; globina 150-160 cm.

SE 13 – južna škarpa 3 – spodnja linija kamnov – na globini 50 do 110 cm.

SLIKA 47: P₅ - S PROFIL OB IZKOPU ŠKARPE 3 NA SKRAJNEM

ZAHODU

SLIKA 48: P_{3B} - J PROFIL OB IZKOPU ŠKARPE 1 NA VZHODU.

SLIKA 49: P_{3B} - J PROFIL OB IZKOPU ŠKARPE 1 NA VZHODU

2.3 NAJDBE

Med raziskavami smo pobrali le nekaj rimskega gradiva. Največ najdb smo pobrali pri izkopu temeljev podpornih suhih zidov SE 11, 12, 13. V sondi 1, kjer smo prebili severno škarpo 1, smo pobrali več kosov rimske opeke in lončenine v rimski ruševini SE 3 in SE 4. V ruševini SE 5 nismo opazili opek.

SLIKA 50: GRADIVO IZ TEMELJA SUHEGA ZIDU SE 11 – SEVERNA ŠKARPA 1. (AVTOR TINA ŽERJAL).

SLIKA 51: GRADIVO IZ RIMSKE RUŠEVINE SE 3 OB SEVERNI ŠKARPI 1 (AVTOR TINA ŽERJAL).

3. INTERPRETACIJA REZULTATOV

Arheološke raziskave ob gradnji so bile izvedene zaradi krajinske ureditve terase na zemljišču kat. št. 4432/1 in 4436/8, k. o. Bertoki. Pri tem je predvidena rekonstrukcija podpornih suhih zidov terase, ureditev dostopov in nasutje površine terase za ureditev aromatičnega vrta in drugih površin. Zemljišče se nahaja zahodno od vrhnje terase, kjer so leta 2018 potekala arheološka izkopavanja rimske vile in kjer je nekoč stala tudi podeželska vila ali dvorec grofov Gravisi.

Po navodilih kulturnovarstvene stroke so bili srednjeveški ali novoveški podporni suhi zidovi terase dokumentirani. Izdelan je bil DMR in ortofoto površine terase in vseh struktur: torej treh škarp ali podpornih zidov terase, ki so jo obdajale s treh strani – severa, zahoda in juga. Pri tem je bil izdelan digitalni model podpornih zidov in fotogrametrijska dokumentacija vseh vidnih lic zidov (glej 3d pdf na priloženem CD).

Po večini oboda terase je bil odkopan le temelj suhega zidu in še ta ne v celoti, saj so podporni zidovi segali po večini vsaj do 0,70 m globoko. Ker investitor za rekonstrukcijo ni potreboval takih globin, temveč le trdno podlago, sta rušenje in posledično izkop segla le do spodnje linije podpornih zidov, ki je bila izdelana iz izjemno velikih lomljenih skal peščenjaka. Ponekod so bile puščene večje skale že nad nivojem tal, tako da bo rekonstrukcija potekala le nad tem nivojem. Na teh delih izkopa ni bilo. Podporni zidovi so vsaj novoveškega datuma kakor je razvidno iz franciscejskega katastra iz leta 1825 (sl. 52).

Pri dokumentiranju notranjih profilov terase smo ugotovili, da se nasutja za izdelavo terase raztezajo po celotni površini. Le na dveh ali treh mestih smo v profilih opazili morebitne starejše strukture – verjetno dele ruševine rimske vile. Vanjo pa se pri teh delih ni posegalo.

SLIKA 52: LOKACIJE RAZISKAV NA FRANCISCEJSKEM KATASTRU KOPRA IZ LETA 1819 (HRANI ARCHIVIO DI STATO DI TRIESTE).

4. PODATKI O ARHIVU NAJDIŠČA

Arhiv najdišča vsebuje:

- **papirnata dokumentacija: 1 terenski dnevnik** (6 strani)
- **digitalna dokumentacija:** seznam digitalnih fotografij; QGIS projekt
- **fotografije:** 1963 digitalnih posnetkov
- **1 škatla z najdbami** (opekami)

Lokacija in dostopnost arhiva do predaje pristojnemu muzeju: Arhej d. o. o., Rojčeva 16, 1000 Ljubljana.

Končna hramba arhiva: Pokrajinski muzej Koper, Muzejski trg 1, 6000 Koper

5. LITERATURA IN VIRI

Archivio di stato di Trieste. <http://www.archivi.beniculturali.it/UCBAWEB/ricerca.php?nome=TRIESTE>

Arkas. Arheološki kataster Slovenije. <http://arkas.zrc-sazu.si/>

RKD. Register kulturne dediščine, ZVKDS. Ministrstvo za kulturo, INDOK center, Register kulturne dediščine. <http://giskds.situla.org/giskd/> ali <http://rkd.situla.org/>

Atlas Okolja. AXL@Arso: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/>

Osnovna geološka karta, Geološki zavod Slovenije: <http://biotit.geo-zs.si/ogk100/>

BERNIK, S. 1968, Organizem slovenskih obmorskih mest. – Koper, Izola, Piran, Piran.

BOLTIN - TOME E. 1979, Slovenska Istra v antiki in njen gospodarski vzpon. - *Slovensko morje in zaledje. Zbornik za humanistične družboslovne in naravoslovne raziskave* 2–3, 41–61.

CUNJA, R. 1996, *Poznorimski in zgodnj srednjeveški Koper: arheološko izkopavanje na bivšem kapucinskem vrtu v letih 1986-87 v luči drobnih najdb 5. do 9. stoletja.* - Koper.

CUNJA, R., ŽUPANČIČ, M. 1992, Otok in celina. – V: Žitko et al. 1992, 31-41.

DAROVEC, D. (ur.) 1999, *Stari krajepisi Istre.* – Koper.

DAROVEC, D. 2009, *Kratka zgodovina Istre.* – Koper.

DEGRASSI, A. 1933, Abitati preistorici e romani nell'agro di Capodistria e il sito dell'antica Egida. - *Annuario del Liceo Scientifico G. Oberdan di Trieste.* Trieste, 1-44.

HORVAT, J. 1997, *Sermin. Prazgodovinska in zgodnj erimska naselbina v severozahodni Istri.* - OIAS 3, Ljubljana.

HOYER, S. 2002, Servitski samostan v Koprju Santa Maria delle Grazie (1453-1792): dokumentacija konservatorskega programa za prenovo. – V: *Kultura na narodnostno mešanem ozemlju Slovenske Istre: varovanje naravne in kulturne dediščine na področju konservatorstva in muzeologije.* Razprave Filozofske fakultete, Ljubljana, 167-189.

GUČEK, M. 1998, Koper: Capris, Justinopolis, Caput Histriae, Capodistria. – V: C. Avguštin et al., *Srednjeveška mesta.* Ljubljana, 37-42.

GUČEK KOVAČ, M. M. 2000, *Anonimna arhitektura v prenovi Koprja.* – Knjižnica Annales Majora, Koper.

- GUČEK, M. 2002, Pomen stanovanjske prenovne anonimne arhitekture v Kopru in Piranu. - V: *Kultura na narodnostno mešanem ozemlju Slovenske Istre: varovanje naravne in kulturne dediščine na področju konservatorstva in muzeologije*, Razprave Filozofske fakultete, Ljubljana, 123-146.
- GUŠTIN, M. (ur.) 2011, *Urbana arheologija Kopra*. – Annales Mediterranea, Koper.
- GUŠTIN, M., GELICHI, S., SPINDLER, K. (ur.) 2006, *The heritage of the Serenissima: the presentation of the architectural and archaeological remains of the Venetian Republic: proceedings of the international conference*, Izola -Venezia, 4.-9. 11. 2005. - Annales Mediterranea, Piran.
- KAJFEŽ, T., D. JOSIPOVIČ 2000, Prispevek k poznavanju poznorimske in zgodnjerednjeveške uvožene keramike koprskega otoka. – *Annales. Ser. hist sociol.* 20, 63ss.
- KAVUR, B. 2011, Arheološke raziskave v bivšem samostanu servitskega reda v Kopru. – V: M. Guštin (ur.), *Urbana arheologija Kopra*, Annales Mediterranea, Koper, 53–64.
- KOVAČ, M. M. 2008 Konservatorske raziskave: temelji konservatorskega programa/načrta : pregled razvoja konservatorskega raziskovalnega dela na OE Piran. - *Varstvo spomenikov* 44, 228-255.
- LABUD, G. 1995, *Ricerche archeologico-ambientali dell'Istria settentrionale: la valle del fiume Risano*. - Jonsered.
- LIKAR, D. 2009, Arhitektura in razvoj obeh koprskih obzidij. – *Annales. Series historia et sociologia* 19/2, 313-340.
- LIKAR, D. 2010, Arhitektura cerkva nad mestnimi vrati notranjega obzidja v kopru in oratorija Sv. Jakoba nad Poljskimi vrati v Piranu. - *Annales. Series historia et sociologia* 20/2, 277-300.
- PANJEK, A., U. ŽELEZNIK (ur.), *Palača Tiepolo-Gravisi v Kopru: odstiranje mestne zgodovine*. – Koper.
- PLETERSKI, A. 2005, De Sclavis autem unde dicitis: Slovani in Vlahi na "nikogaršnjem" ozemlju istrskega zaledja. – *Acta Histriae* 2005, 113-150.
- POGLAJEN, S. 2007, *Geografski informacijski sistemi v študijah rimskega podeželja: primer severozahodne Istre*. Neobjavljena doktorska disertacija, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- REPOLUSK, P. 1998, Koprška brda. – V: D. PERKO, M. OROŽEN ADAMIČ (ur.), *Slovenija: pokrajine in ljudje*, 268–280, Ljubljana.
- STARAC, A. 1999, *Rimsko vladanje u Istriji i Liburniji, I Istrija*. – Arheološki muzej Istre, Monografije i Katalozi 10/1, Pula.
- STOKIN, M. IN ŽITKO, S. 2006, Koprsko mestno obzidje. – V: *Gradovi, utrdbe in mestna obzidja*. Vodnik po spomenikih, Ljubljana, 82 – 88.
- SUIĆ, M. 1976, *Antički grad na istočnom Jadranu*. – Zagreb.
- ŠAŠEL, J. 1976, Koper. - *Arheološki vestnik* 25, 1974 (1976), 446-461.
- ŠTEFANAC, S. et al. 2000, *Dioecesis Justinopolitana: spomeniki gotske umetnosti na območju koprške škofije*. – Koper.
- ŠUMI N. (ur.) 1997, *Arhitektura 16. stoletja na Slovenskem*. - Ljubljana.
- TRENTZ, A., LAZAR, E., GUŠTIN, M. 2011, Pregled arheoloških raziskav v mestnem jedru Kopra. – V: M. Guštin (ur.), *Urbana arheologija Kopra*, Annales Mediterranea, Koper, 99–135.
- VEDALDI IASBEZ, V. 1994, *La Venetia orientale e l'Istria. Le fonti letterarie greche e latine fino alla caduta dell'Impero Romano d'Occidente*. – Studi e ricerche sulla Gallia Cisalpina 5.
- VIDRIH PERKO, V. 1994, Spätantike Keramische Neufunde aus Piran. - *Alba Regia* XXV, 241–248.
- VIDRIH PERKO, V. 2000, Amfore v Sloveniji. – *Annales, Ser. hist. sociol.* 10/2 (22), 421–455.

- VIDRIH PERKO, V. 2006, Amphorae of the Eastern Adriatic and its Northeastern Hinterland. – V: S. Čače, A. Kurilić in F. Tassaux (ur.), *Les routes de l'Adriatique Antique: géographie et économie. / Putovi Antičkog Jadrana: geografija i gospodarstvo*, Ausonius Mémoires 17, Bordeaux, Zadar, 209–224.
- VIDRIH PERKO, V., PAVLETIĆ, M. 2000, Report on ceramics from Brijuni. – *RCRF Acta* 36, 263-269.
- VIDRIH PERKO, V., ŽUPANČIČ, M. 2003, Il popolamento della Slovenia sudoccidentale e dell'Istria settentrionale nel periodo tardoromano e nell'alto medio evo alla luce delle ceramiche di importazione. – *Histria Antiqua* 11, 457–476.
- ZANIER, K. 2015, Arheologija v palači: raziskave podzemlja na Kreljevi 6 v Kopru v kontekstu stavbnega in mestnega razvoja. – V: A. Panjek in U. Železnik (ur.), *Palača Tiepolo-Gravisi v Kopru: odstiranje mestne zgodovine*, Koper, 9–38.
- ŽERJAL, T. 2010, Školarice near Koper: some late roman contexts in the northern Adriatic. – V: S. Menchelli et al. (ur.), *LRCW 3: late Roman coarse wares, cooking wares and amphorae in the Mediterranean: archaeology and archaeometry: comparison between western and eastern Mediterranean*. BAR International Series 2185, 703–710.
- ŽERJAL, T., S. POGLAJEN 2012, Rimsko podeželje slovenske Istre: nova spoznanja in stara vprašanja. – V: A. Gaspari, M. Erič (ur.). *Potopljena preteklost: arheologija vodnih okolij in raziskovanje podvodne kulturne dediščine v Sloveniji: zbornik ob 128-letnici Dežmanovih raziskav Ljubljanske na Vrhniki (1884-2012)*, 109–120, Radovljica.
- ŽITKO, S. 1989, Koprski obzidni pas in mestni tloris na karti Giacoma Fina iz leta 1619. – *Kronika* 37, 37 – 45.
- ŽITKO, S. 2009, Koper na načrtu Giacoma Fina iz 1619. – V: *Pianta di Capod'Istria: di com.ne dell' ill.mo sig.r Bernardo Malip.o Podestà e Cap.o: P.o agosto MDCXIX : disse.a da Giacomo Fino*. Koper, Histria Editiones, 11-22.
- ŽITKO, S. 2015, Plemiška družina Tiepolo ter njena palača v družbenem in kulturnem okolju beneškega Kopra. – A. Panjek in U. Železnik (ur.), *Palača Tiepolo-Gravisi v Kopru: odstiranje mestne zgodovine*, Koper, 39–124.
- ŽITKO, S. 2019, *Beneški Koper. Izseki iz zgodovinske dediščine*. – Koper.
- ŽITKO, S. et al. (ur.) 1992, *Koper*. – Koper.
- ŽUPANČIČ, M. 1985, Sermin ob Rižani. Pretres virov in arheoloških podatkov. – *Arheološki vestnik* 36, 315-324.
- ŽUPANČIČ, M. 1989, Inter utrumque tuta. – V: M. Guštin, *Prispevki k zgodovini Kopra*. Koper, 15-20.

PRILOGE

PRILOGA 1: Območje raziskave ob gradnji na katastru, TTN in ortofoto (izris Sašo Poglajen).

PRILOGA 2: Območje raziskave ob gradnji na katastru in franciscejskem katastru (izris Sašo Poglajen).

PRILOGA 3: Zaris izkopa oz. sond na katastru, TTN in ortofoto (izris Sašo Poglajen).

PRILOGA 4: Digitalni model reliefa in fotogrametrično dokumentiranje območja posega pred rušitvijo. Kartografska podlaga: kataster (izris Sašo Poglajen).

PRILOGA 5: Fotogrametrično dokumentiranje zunanjih lic podpornih zidov terase (izris Sašo Poglajen).

PRILOGA 6: Digitalni model reliefa in fotogrametrično dokumentiranje izkopa in temeljev zidov. Kartografska podlaga: kataster (izris Sašo Poglajen).

PRILOGA 7: Digitalni model reliefa in fotogrametrično dokumentiranje izkopa in temeljev zidov. Kartografska podlaga: kataster (izris Sašo Poglajen).

PRILOGA 8: Kopija zapisnika konservatorskega nadzora.

PRILOGA 1

PRILOGA 2

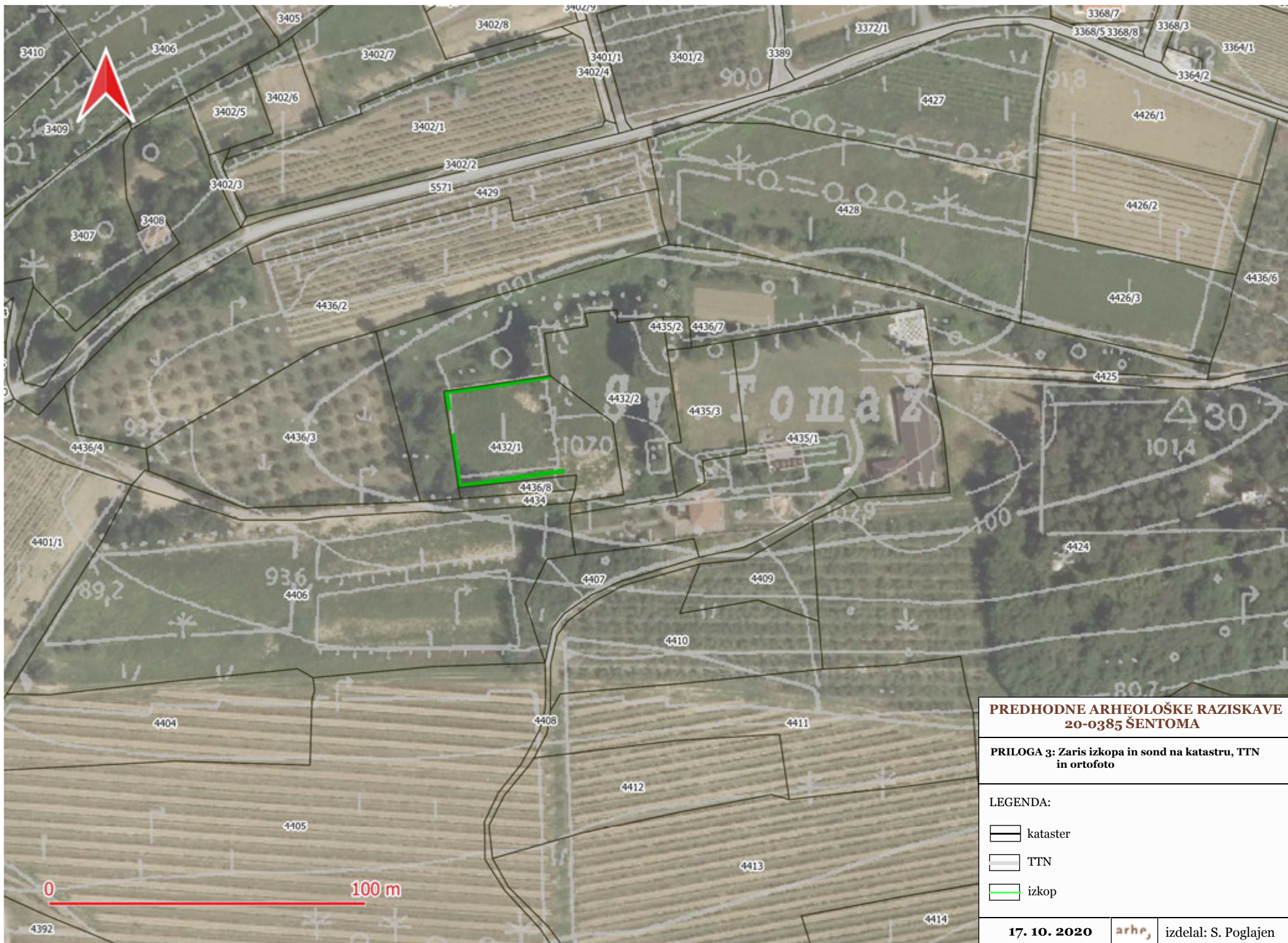
**PREDHODNE ARHEOLOŠKE RAZISKAVE
20-0385 ŠENTOMA**

**PRILOGA 2: Območje raziskave na franciscejskem in
današnjem katastru**

LEGENDA:

- kataster
- območje raziskave

PRILOGA 3

**PREDHODNE ARHEOLOŠKE RAZISKAVE
20-0385 ŠENTOMAŽ**

**PRILOGA 3: Zaris izkopa in sond na katastru, TTN
in ortofoto**

LEGENDA:

- kataster
- TTN
- izkop

17. 10. 2020

arhe,

izdelal: S. Poglajen

PRILOGA 4

403680

403700

403720

44160

44140

4432/2

4436/7

4432/1

4436/8

Merilo 1 : 200

0 5 10 m

PREDHODNE ARHEOLOŠKE RAZISKAVE
20-0385 ŠENTOMA

PRILOGA 4: Digitalni model reliefa in fotogrametrično
dokumentiranje pred rušitvijo

LEGENDA:

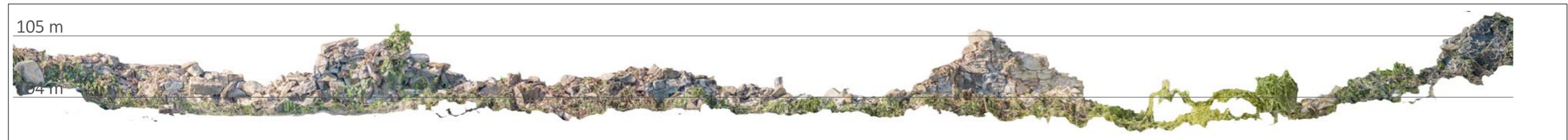
— kataster

PRILOGA 5

Severni zid - zunaj

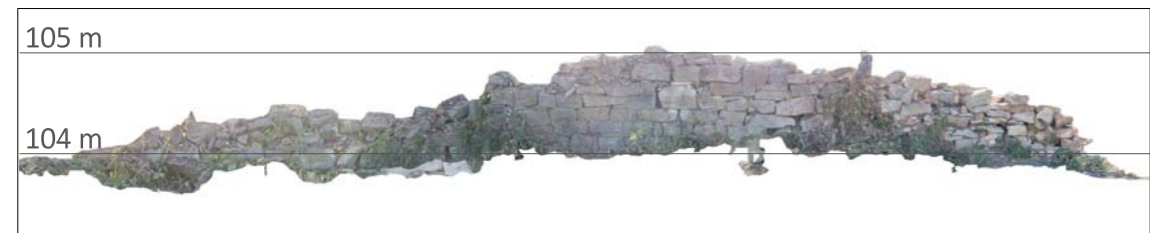
Severni zid - znotraj

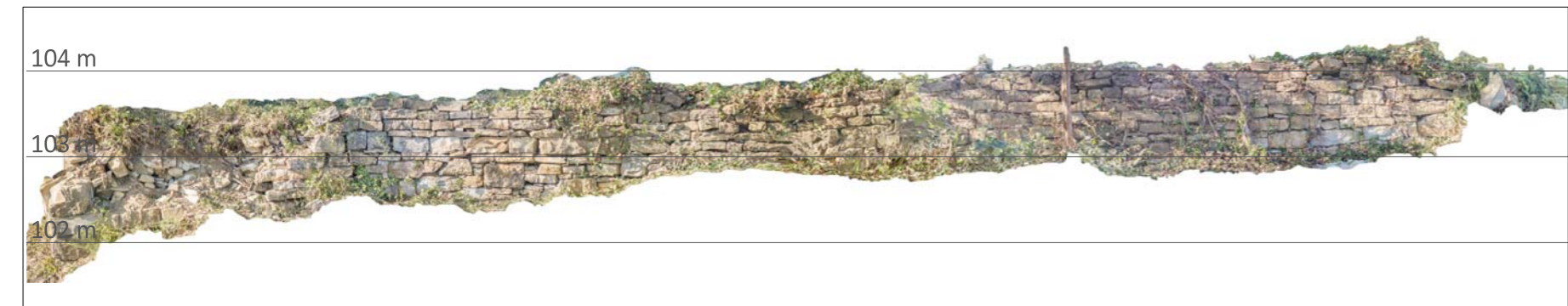
Zahodni zid - zunaj

Zahodni zid - znotraj

Južni zid - zunaj

PREDHODNE ARHEOLOŠKE RAZISKAVE
20-0385 ŠENTOMA

PRILOGA 5: Fotogrametrično dokumentiranje
lic podpornih zidov terase
pred rušitvijo

17. 10. 2020 arhe, izdelal: S. Poglajen

Merilo 1 : 75

PRILOGA 6

4432/2

4436/7

30.5

4432/1

4436/8

4434

4406

4432/2

0 10 m

**PREDHODNE ARHEOLOŠKE RAZISKAVE
20-0385 ŠENTOMA**

**PRILOGA 6: Digitalni model reliefa in fotogrametrično
dokumentiranje temeljev zidov po izkopu**

LEGENDA:

 kataster

17. 10. 2020 arhe, izdelal: S. Poglajen

PRILOGA 7

Sonda - sever

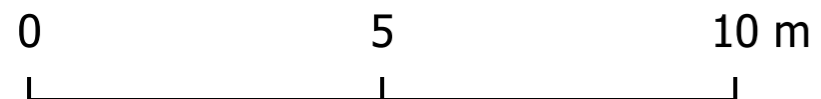
Sonda - zahod

Sonda - jug

Merilo 1 : 150

PREDHODNE ARHEOLOŠKE RAZISKAVE 20-0385 ŠENTOMA		
PRILOGA 7: Fotogrametrično dokumentiranje lic podpornih zidov terase pred rušitvijo		
17. 10. 2020	arhe,	izdelal: S. Poglajen

PRILOGA 8

ZAPISNIK KONSERVATORSKEGA NADZORA NAD TERENSKIMI DELI RAZISKAVE

Datum nadzora: 7. 9. 2020

Osnovni podatki o raziskavi po soglasju za raziskavo	
Koda raziskave	20-0385
Naselje	Škocjan
Evidenčna številka dediščine	Škocjan pri Kopru - Arheološko najdišče Sveti Tomaž (EŠD: 1396) in Škocjan pri Kopru - Veleposestvo Škocjan 36, 37 (EŠD: 1560)
Številka soglasja za raziskavo	62240-370/2020/2
Izvajalec raziskave	Arhej d. o. o., Drožanjska 23, 8290 Sevnica
Vodja raziskave	mag. Matjaž Novšak
Namestnik vodje	doc. dr. Tina Žerjal
Vrsta raziskave	Invazivna, arheološka raziskava ob gradnji
Datum začetka in konca terenskih del	25. 8. – 7. 9. 2020
Mestočasne hrambe arhiva najdišča	Rojčeva 16, 1000 Ljubljana

Nadzor nad skladnostjo z izdanim soglasjem za raziskavo	skladno	ni skladno
Prisotnost vodje raziskave oz. njegovega namestnika	☒	☐
Ustreznost lokacije posega	☒	☐
Ustreznost sestave in številčne zastopanosti raziskovalne skupine	☒	☐
Obvestilo konservatorju o začetku terenskih del	☒	☐
Obvestilo pristojnemu muzeju o začetku terenskih del	☒	☐

Nadzor nad strokovnostjo izvedbe	ustrezno	neustrezno
Ustreznost uporabljenih metod in tehnik izkopavanja in dokumentiranja z vidika vsebine, vrste, tipa, datacije in kompleksnosti najdišča ter posebnih okoliščin raziskave	☒	☐
Celovitost in usklajenost dokumentacije z veljavnimi standardi	☒	☐
Ustreznost dokumentacije prostorskih izmer	☒	☐
Ustreznost dokumentacije stratigrafskih, strukturnih, zbiralnih oz. drugih enot	☒	☐
Ustreznost pisne dokumentacije	☒	☐
Ustreznost slikovne dokumentacije	☒	☐
Ustreznost dokumentacije o zbirkah najdb	☒	☐
Ustreznost dokumentacije o zbirkah vzorcev	☒	☐
Ustreznost urejenosti, označenosti in hrambe najdb in vzorcev z manj zahtevnim varovalnim režimom ter njihova usklajenost z veljavnimi standardi	☒	☐
Ustreznost ravnanja in primarne zaščite klimatsko in varnostno občutljivih najdb in vzorcev	☒	☐

Izdelava strokovnih poročil o raziskavi	
Prvo strokovno poročilo velja kot končno strokovno poročilo	☒
Potrebno je izdelati prvo strokovno poročilo in končno strokovno poročilo	☐

Vsebinska in izvedbena problematika raziskave

/

Ukrepi varstva in navodila izvajalcu za ureditev območja raziskave po koncu terenskih del

/

Opombe, opozorila na nepravilnosti, izrečeni ukrepi

/

Pripombe odgovornega vodje raziskave k poteku in ugotovitvam konservatorskega nadzora

Z

Podpis vodje raziskav:

arhej
Arhej d.o.o., Družinska 23, 8290 Sevnica
ID št. DDV: SI73605766

Podpis odgovornega konservatorja

